

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Volja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 159. — ŠTEV. 159.

NEW YORK, MONDAY, JULY 9, 1923. — PONDELJEK, 9. JULIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

AMERIŠKA POMOČ OBUBOŽANI EVROPI

Izza konca vojne je dala Evropi enajst tisoč milijonov dolarjev. Denar je bil namenjen pregraditvi opustošenih ozemelj ter dejanjem usmiljenosti.

Washington, D. C., 8. julija. — Odkar je bilo sklenjeno premirje, je dala Amerika Evropi enajst tisoč milijonov dobrih ameriških dolarjev. Ta denar je bil namenjen rekonstrukciji, pomoči za stradalce in bedne ter posojilom za napol omahujoče države. Polovico te svote je dala na razpologo vlada potom obdobja. Druga polovica pa je obstajala iz prostovoljnih prispevkov milijonov Amerikancev.

Z drugimi besedami rečeno je dal vsak moški, vsaka ženska in vsak otrok v Združenih državah tekem zadnjih štirih let ter osmih mesecih nekako sto dolarjev za odpravo bedi v Evropi.

Vsled tega je težko govoriti o kaki izolaciji, ker se tiče slednja le notranjih razmer ter ljubeznivosti med posameznimi evropskimi državami, za katere nimajo Amerikanci nobenega smisla.

Posledica tega je, da je le malo Evropejcev, mladih ali starih, moških ali žensk, ki bi ne bile deležne tega blagoslova iz Amerike. V vsakem letu izza premirja je izdala Amerika na glavo za Evropo skoro trikrat toliko kot je izdala na glavo za svojo lastno vlado leta 1916 ali katerikoli letu, z izjemo leta 1865.

Ko je utihnilo gumenje topov ter so se pričela pogajanja za mir, so Združene države pozabile na preteklost ter posvetile vse svoje sile bodočnosti.

Golo dejstvo je, da sta ameriško zlato in ameriško delo vzdržala glavno breme vsakega pomoznega dela v Evropi izza onega časa.

Edinole Anglija se more primerjati z Združenimi državami glede finančnih bremen, katera je morala nositi na svojih ramenih vsled vojne. Anglija pa se je morala sama tako obupno boriti s svojimi lastnimi finančnimi bremenmi, da ji je le malo ostalo za odpravo, ki je bila potrebna na kontinentu.

V Rusiji je polkovnik Haskell organiziral veliko pomozno ekspedicijo, sklenil dogovor s sovjetsko vlado ter ustanovil nebroj izkuhov v neštetih ruskih krajih prizadetih od lakote, še predno je nehala Liga narodov govoriti in razpravljati o vseh teh grozotah.

ZASLUŽENA KAZEN NEUSMILJENEGA BOSA

Pretepaški bos je bil obsojen na dvajset let ječe, ker je zakrivil smrt kaznjena Taberta.

Lake City, Fla., 8. julija. — Thomas Walter Higginbotham je bil spoznan krivim po drugem redu, ker je povzročil smrt Martina Taberta iz North Dakote. Obsojen je bil na dvajset let ječe, a izpuščen začasno proti jamščini \$10,000, dokler ne bo rešen njegov priziv na višjo instanco.

Porota je razmišljala o celi zadevi le eno uro in dvajset minut. Prejšnji "pretepaški bos" je bil obtožen, da je povzročil smrt Martina Taberta, kaznjena, ki je bil dan v najem Putnam Lumber Company v njeni kempu v Clara, Dixie County.

Nobene demonstracije ni bilo, ko je bil proglašen pravorek. Zagovorniki obtoženega, ki je bil navzoč v sodišču, so stavili predlog za novo obravnavo.

Smrt Taberta je imela za posledico preiskavo glede celega sistema najemanja kaznjencev od strani privatnih kompanij. Zakonodajca Floride je nato odpravila s posebno postavlo celi ta sistem. Prepovedala je tudi telesno kaznovanje ali mučenje v katerikoli drugi obliki.

Zagovorništvu je sicer priznalo, da je obtoženi res bil usmrčenega, da pa se je držal "v mejah postave", ker je zadal le osem do deset udarcev.

sko vlado ter ustanovil nebroj izkuhov v neštetih ruskih krajih prizadetih od lakote, še predno je nehala Liga narodov govoriti in razpravljati o vseh teh grozotah.

Čprav do skrajnosti zmoežen, ni mogel dr. Nansen, kot zastopnik Lige narodov, drugega kot popraskati površja, dočim sta Hoover in Haskell v polni meri izpolnila svojo nalogo ter rešila življenje neštetih ljudi. Agenti dr. Nansena so šele nabirali informacije glede dejanskega položaja, ko jih je polkovnik Haskell obvestil, da je dejanska lakota že minula. Medtem, ko so agenti Lige preiskavali, je prevažal polkovnik Haskell na tisoče in tisoče ton živil v najbolj oddaljene okraje ob Volgi, po železnicah, o katerih so izjavljali vsi, tudi Rusi, da jih ni mogoče obratovati.

KONGRES KINEMATOGRAFSKIH UMETNIKOV.

Pred kratkim se je vršil v Ameriki kongres kinematografskih kompanij. Skoraj vsi delegatje so se strinjali v mnenju, da se mora kinematografska obrt v vseh ozirih izboljšati ter jo prevesti tako, da bo imela vzgojni značaj. Slika nam kaže par odposlancev, med njimi tudi slavnega angleškega pisatelja W. B. Maxwella.

NOV LEVIATHAN BO ZGRAJEN V NEMCIJI

V zameno za več prejšnjih nemških parnikov bodo baje zgradili posestrimsko ladjo "Leviathana". Direktna pogajanja se bodo kmalu pričela.

Washington, D. C., 8. julija. — Nemški ladjedelniški interesi bodo zgradili za Shipping Board Združenih držav velik parnik, ki bo posestrimska ladja "Leviathana" in ki bi služila severoatlantskemu potniškemu prometu.

Objava dogovora ali kontrakta bi bila v tem trenutku prenapljena, a načrti, o katerih razmišljajo uradniki Shipping Boarda, določajo, naj se zamenja več prejšnjih, sedaj zaplenjenih nemških parnikov, za nov parnik take velikosti in teže kot je Leviathan.

Zastopniki Severo-nemškega Lloydja so si ogledali dva prejšnja parnika družbe, Mont Vernon, preje Kronprinzessin Cecilie ter Agamemnon, preje Kaiser Wilhelm II. To so storili v namenu, da kupijo ta dva parnika od Shipping Boarda. Prvi parnik je v Bostonu, drugi pa v Brooklynu.

Uradniki Shipping Boarda so priznali časnikiškemu poročevalcu, da hoče Severo-nemški Lloyd kupiti več prejšnjih nemških parnikov od Shipping Boarda. Pozneje pa se je izvedelo, da bo to le nekaka zamena, ker je Ladijski urad baje pripravljen izmenjati te manjše parnike za nov veliki parnik tipa Leviathan.

Pred kratkim je bilo ugotovljeno, da bi stalo približno osem milijonov dolarjev, če bi se popravilo oba omenjena zaplenjena nemška parnika. Vsled tega se je zdlo uradnikom Shipping Boarda boljše naprositi kongres, naj dovoli denar za nove parnike Leviathan tipa kot pa za popravilo dvajset let starih parnikov.

Če bo kupčija dejanski sklenjena — in vsa znamenja kažejo, da bo — bo vrinjena v dogovor klavzula, soglasno s katero ne bo smela nemška zastava tekmovali z ameriški parniki v prek-atlantski potniški službi.

Direktna pogajanja bodo najbrž otvorjena v teku par dni.

BOMBA POSLANA PO POŠTI.

Kansas City, Mo., 8. julija. — John Roth, lastnik Otham hotela je dobil po pošti majhen zavitek. Ko ga je odprl, se je vsebina razletela z močnim pokom. Možaka so morali odvesti v bolnišnico. Policija nima nobenega sledu, kdo bi mu poslal bombo po pošti.

ČRNE KOZE V BROOKLYNU.

Včeraj je zbolelo v Brooklynu šest oseb za črniimi kozami. Vsi oboleli so zamorci.

FRANCIJA SE NE BRIGA ZA CUNOVE NASVETE

V napol oficijelnem francoskem ugotovilo se glasi, da ni izjava kancelarja Cuno-ja primerna. Francozi hočejo poostri oprijem na Ruhr okraj.

Paris, Francija, 8. julija. — Francija in Belgija nikakor nočeta opustiti svojega stališča glede vojne odškodnine, kljub angleškemu diplomatskemu pritisku. Iz najnovejših gibanj teh dveh dežel je razvidno, da nameravata vpriporiti nadaljne nasilne odredbe.

Obenem s skupno zahtevo, naslovljeno na Nemčijo, naj javno obsodi javna nasilna dejanja proti okupacijskim silam v Ruhr okraju, je dobil tudi general DeGoutte, vrhovni francoski poveljnik, ukaz, naj pomakne naprej svoje čete prav do roba zasedenega ozemlja, skoro do predmestij Frankfurta.

To je bila posledica zadnjih dejanj Nemcev proti francoski ruhrski politiki ter pomenja brezdvomna razljanje s sabljo pred vratni Frankfurta, čeprav je vlada kancelarja Cuno v napol oficijelnem ugotovilo, ki je bilo izdano po sestanku kancelarja s papeškim nuncijem, obsodila vsa nasilna dejanja, a obenem izjavila, da so bila ta nasilna dejanja posledica razburjenja zatiranega prebivalstva.

Francoski zahteva javno zadoščenje pred nemškimi državnim zborom.

Odpoklic francoskega in belgijskega poslanika iz Berlina v slučaju, da bi se ne hotela Nemčija javno opravičiti, bi nikakor še ne pomenjal prekinitvenja diplomatskih odnosov, ker bi v vsakem slučaju ostal na licu mesta pooblaščenec, prav kot se je zgodilo to že pred davnim z nemškimi poslanstvom v Parizu.

Berlin, Nemčija, 8. julija. — Sabotaža v Ruhru lahko pojasnimo z razburjenjem trpičnega naroda ter dvomljivim poskusom samoozrambe.

Tako se je izrazil napram papeškemu nunciju Pacelli ki kancelar Cuno v pogovoru, katerega sta imela včeraj popoldne.

Te besede so vsebovane v napol oficijelnem komuniqueju, ki javlja, da je nuncij podrobno obrazložil nazore papeža glede sabotaže v zasedenem ozemlju. V komuniqueju se izjavlja, da obsoja nemška vlada vsako na-

SPORAZUM NA KONFERENCI V LAUSANNE.

Lausanne, Švica, 8. julija. — Po tajni seji diplomatov se je danes izvedelo, da bo v najkrajšem času sklenjen mir med Grki in Turki. Turki in Grki bodo dobili primeroma enake koncesije.

BOJI V FLORENCI.

London, Anglija, 8. julija. — Zadnji teden se vrše neprestani cestni boji med fašistovski milico in člani komunistične stranke. Dosedaj je bilo aretiranih že nad sto oseb. Precej jih je bilo ranjenih.

OBNOVLJENA POGODBA.

Belgrad, Jugoslavija, 8. julija. — Danes je bila v Bukarešti za tri leta podaljšana romunsko-jugoslovanska pogodba.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ- VEČJI SLOVENSKI DNEV- NIK V IDE, DRŽAVAH

KAJ ZAHTEVAJO AMERIŠKI MAJNARJI?

Priznanje unije ter dvajsetodstotno povišanje plače — so zahteve premogarjev. — John L. Lewis je bil imenovan načelnikom konference. — Konferenca je bila prvokrat dostopna tudi časnikiškemu poročevalcu. Delodajalci so sprejeli zahteve.

Atlantic City, N. J., 7. julija. — Brezpogojno priznanje United Mine Workers of America je prva in najvažnejša med enajstimi zahtevami, katere so predložili delegatje antracitnih premogarjev zastopnikom lastnikov rogov na skupni konferenci, ki se je pričela v tem kraju včeraj.

Konferenca je bila sklicana, da razpravlja o novem meznem in delavnem dogovoru, ki naj bi stopil na mesto starega dogovora, ki bo potekel dne 31. avgusta.

Več kot dvesto unijskih delegatov ter zastopnikov delodajalcev je bilo navzočih pri otvoritvi konference. — Obe stranki izjavljata, da bo izbruhnila v prvem tednu meseca septembra stavka z dalekosežnimi ekonomskimi posledicami, če ne bodo sporna vprašanja rešena na tej konferenci.

Dve povsem novi stvari sta bili vpriporjeni pri tvorenju konference. John L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America je bil soglasno izvoljen predsednikom konference in tozadevni predlog je stavil S. D. Warriner iz Philadelphije, predsednik Lehigh Coal and Navigation Company ter glavni predstavitelj delodajalcev. Izvolitev Lewisa je sledila takoj nato.

To je prvokrat v analah sličnih konferenc, da je bil zastopnik delavcev, premogarjev, izvoljen na mesto predsednika. To se je smatralo splošno za ugodno znamenje, ker kaže neke vrste harmonijo, ki bo mogoče končno dovela do dogovora.

Druga novotarija je obstajala v tem, da so bili zastopniki časopisja pripuščeni k splošnim sejám konference. To se je zgodilo na temelju neformalnega dogovora med Lewisom in Warrinerjem.

James H. Gorman, tajnik spravnega šteta, je bil izvoljen tajnikom konference.

Vsako akcijo, katero bo vpriporila konferenca in ki se bo tikala 155.000 premogarjev, mora odobriti komitej na vsaki strani predno jo bo mogoče sprejeti na skupni konferenci. Nobena stran ne more preglasiti druge glede zahtev. Če bo sklenjen dogovor, ga bo treba najprvo predložiti United Mine Workers v splošno glasovanje ali pri okrajni konvenciji, ki se bo sestala v ta namen.

Zahteve, katere je predložila unija, so naslednje:

— Nov kontrakt mora biti veljaven dve leti, s popolnim in brez-pogojnim priznanjem United Mine Workers of America, okraju 1, 7 in 9.

— Dvajsetodstotno povišanje kontraktnih plač ter povišanje za \$2 za vse dinarje.

— Enoličnost in izenačenje dnevnih pristojbin ter pristojbin vseh izurjenih mehanikov z ne manj kot 90 na uro kot podlago.

— Osemurni delavnik za vse osebe, zaposlene v premogovnikih in krog njih.

— Definitivno določanje 2240 funtov kot standard tona, kjer se koplje premog po karah.

— Povprečni dnevni zaslužek kontraktnih premogarjev v normalnih razmerah naj bo temelj plače, ki delajo v nenormalnih razmerah ali opravljajo takozvano "dead" ali mrtvo delo.

— Klavza in drugo orodje naj dobavijo kompanije zastoj.

— Najmanjša pristojbina 20 centov za inč odpadkov in 30 centov za inč pri razstreljevanju na vrhu in dnu.

— Odločitev nepristranskega v teku tridesetih dni glede vseh pritožb.

— Vse mezne lestvice naj se nanovo uveljavijo ter sklene dogovore glede vsakega novega dela, predno se prične znijm.

— Uslužbenci v površinskih rovih naj spadajo pod mezdni dogovor kot označen zgoraj.

Poleg teh posebnih zahtev je bil mezdni komitej premogarjev pozvan od unije, naj zagotovi dogovor z delodajalci glede cene premoga ter najemnine, katero zahtevajo delodajalci od premogarjev.

William L. Connell iz Scrantona, načelnik delodajalske sekcije spravnega sveta, ne prisostvuje konferenci, ker je bolan. Njegovo mesto je zavzel Percy Mederia, tudi iz Scrantona.

Razporeženje konference je bilo razvidno iz dela govora, katerega je imel Lewis tekmo popoldanske seje. Zastopniki delodajalcev so molče sedeli ter poslušali, ko je dajal predstavitelj premogarjev izraza zahtevam svojih sledilcev.

To niso samoposebne neizpremenljive zahteve, — je izjavil s povdankom. — Ni se jih predložilo kot ultimatum. Predložilo se jih je, da se ramišlja o njih s stališča, trezne pameti in logike. Če ne bodo prenesle ostre preiskuje take analize, bodo omahnile pod svojo lastno težo.

Obrnil je pozornost tudi na dejstvo, da predstavlja 35 navzočih premogarskih delegatov ne le plačano izvrševalne, uradnike premogarske organizacije, "temveč tudi mož, ki so še včeraj delali v vaših rovih. To so možje, ki so v tesnem stiku z vsimi tozadevnimi vprašanji.

Lewis je izjavil, da je zahteva premogarjev za dvajsetodstotno povišanje plače povsem upravičena in sicer radi naporov, katerim so izpostavljeni premogarji, radi nevarnosti njih posla ter v razmerju z izurjenostjo mož ter položajem v industriji.

Izjavil je, da sta približno dve tretini uslužbencev antracitnih kompanij plačani od dneva ali meseca in da znašajo dnevne plače mož od najmanjšega zasluzka po \$4.20 do največjega po \$5.60. Letni zaslužek teh delavcev ne zadostuje, da bi primerno zadoštili svojim zahtevam.

Po zaključitvi se je po zval Warriner zastopnike delodajalcev na tajno sejo ter objavil, da bo formalno ugotovilo delodajalcev objavljeno danes.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Raspoklila na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$11.80 ... K 4,000
2000 Din. ... \$23.40 ... K 8,000
5000 Din. ... \$58.00 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 10 centov za poštino in druge stroške.

Italija in zasedena ozemlja: Raspoklila na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$ 9.70
300 lir \$14.25
500 lir \$23.25
1000 lir \$45.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj od 200 lir računimo posebej po 10 centov za poštino in druge stroške.

Za pošiljanje, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po mogočnosti še poseben pogaj.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslan denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"
SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Novoslovenska Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDEK, Vice-President

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in Advance	\$7.50	For New York for one year in Advance	\$7.50
For six months in Advance	\$4.50	For one year in Advance	\$7.50
For three months in Advance	\$2.50	For one year in Advance	\$7.50
For one month in Advance	\$1.00	For one year in Advance	\$7.50

Subscription Yearly \$7.50

Advertisement an Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim nedelj in praznikov.

Dozdil brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se plačuje po pošti na Money Order. Pri sprejemu kraje naročnikov, vrošimo, da ni nam tuči prejšnje kvartile nasnani, da hitreje najdemo naslova.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2272

MADE IN U.S.A.
TRADES UNION
NEW YORK CITY

PRISLUKJENOST IN LAŽ

Dva mornariška arhitekta in inženirja, ki sta popravila parnik "Leviathan", sta zanikala vojno-časno povest, da so Nemci skušali pokvariti parnik, ko je bila napovedana Nemčiji vojna.

Ta dva moža bi morala poznati glede tega resnico, če jo sploh pozna kak človek na svetu. Ugotovilo teh dveh mož je povzročilo precej vznemirjenja v oficijelnih in časnikarskih krogih. Stara bajka je že prišla v vojne knjige in zgodovine, in milijoni so jo sprejeli kot čisto resnico.

Temu se ne smemo prav nič čuditi. Vojna nudi prav posebne priroke za profesionalne lažnike.

V svetovni vojni pa je postala laž vladna znanost. Vse veseliše so smatrate laganje za "bitveno potrebno industrijo".

Julija meseca 1917 nam je postregel George Creel s povestjo o "zmagi" nad nemškimi podmorskimi čolni. Krožila je tudi povest, da so vmesili Nemci zdrobljeno steklo v kruh.

Neka italijanska povest je pripovedovala o nemškem podmorskem čolnu, ki se je skrivoma priplazil v neko ameriško pristanišče ter izpustil milijone in milijone bacilov influence.

Povest, kako so Nemci sekali roke belgijskim dojenčkom, je dobro služila pri ojačenju zavezniške "morale".

Pred kratkim pa je neki ameriški mornariški častnik ugotovil, da je bila večina teh povesti o nemških "grozovitostih" s podmorskimi čolni izmišljena.

Vojni čas je doba prislukjenosti takozvanega človeškega rodu. Vse vire informacij prevzamejo vlade, in milijone se pita s takimi "novicami" kot jih hoče birokracija predstaviti ljudem.

Seveda so se vršile okrutosti. Vojna sama je okrutost, in oni, ki misli, da se bodo človeška bitja v smrtnem oprijemu držala salonske etike, je dosti mehkih možgan da bo kupil od pouličnega sleparja pristen demant za dajm.

Moderna vojna je povratek k divjaštvu. Vojaki vseh armad postanejo divjaki.

Ljudem, ki so se vračali iz Evrope na transportih, ki so prevažali ameriške vojake domov je bilo le treba poslušati njih pogovore in izvedeli so, da so tudi oni uganjali "okrutosti".

Celo postavljali in bahali so se z njimi. Niso bili zlobni, slabi. Bili so normalni mladi ljudje z dobrimi nameni, katere so dobili v peklo divjaštva, in obnašali so se okoli in v prilikam primerno. Kar so delali oni, so delali tudi vojaki vseh drugih armad.

Če bi bili Nemci res porušili parnik "Leviathan", bi ne bilo nad tem nič karanja vrednega, prav kot ne, če bi storili Amerikanci isto s kako ameriško ladjo v nemškem pristanišču. Naši lastni patriotje bi smatrali tako dejanje proti Nemčiji za junaško dejanje.

Vojna je mešanica prislukjenosti in laži, in če ohranimo to dejstvo v mislih, bomo znali oceniti resnično vrednost povesti lažnjivecev v vojnem času in prav nič ne bomo presenečeni, če bo pozneje prišla kaka resnica na dan.

Orehova lupinu.

(Delavci pravijo, da ne daje dvanajsturni delavnik delavcem dosti časa, katerega bi lahko posvetili družinam. — Jeklarški baroni pa pravijo, da bi ga delavci itak ne preživeli s svojimi družinami, tudi če bi imeli več časa. Resnica je najbrž naslednja: — jeklarški magnatje hočejo dobiti kar največ dela za tako malo denarja, kot le more, in delavci hočejo dobiti kar največ denarja za tako malo dela kot le more. Kar preostane, bi po našem mnenju, napolnilo orehovo lupino. — Iz nekega kapitalističnega lista.)

plae. Zapustil je vas, kjer je živel. njegova družina številne generacije. Bil je vajej trdega dela in znojil se je za plugom ves dan. Dvanajst ur dela se mu je zdelo povsem primerno. Po dvanajstih urah trdega dela na polju ni bil preveč izmučen, da bi se ne mogel pridružiti svojim prijateljem, peti stare pesmi ter plezati z vaškimi deklicami. Jve pa je bil podjeten mlad fant. Hotel je nekaj boljšega, kot mu je mogla nuditi vas. Bil je nezadovoljen. Vsi ted tega so spravili njegovi stari skupaj toliko denarja, da se je mogel odpeljati v Ameriko. Dobil je delo v jeklarški napravi. Dvanajst ur dela v jeklarški napravi, s 24 urnim šiftom vsaka dva tedna, ko so zamenjali nočni in dnevni šift ter obratno, — to je bilo nekaj različnega od

Poglejte, iz orehove lupine vzamem enega moža in na tisoče njemu sličnih je še v lupini. Piše se Joe Jamar. Prišel je v to deželo, ker je mislal, da zaslužijo visoke

dela na prostem zraku, z zemljo pod nogami ter nebeškim svodom nad glavo. Metati premog v belo žrelo pekla celih dvanajst ur ni bila nikaka šala. Joe pa je bil mlad in močan ter je vse to prenesel. Zaslužil je dosti denarja, da ga pošlje v domačo vas eni tamošnjih deklic, po imenu Ana. — Prišla je, poročila sta se in živela v polomljeni kajži, ki je bila last kompanije. Večino te kajže pa sta še morala dati v najem. Ana je bila ponosna na svojega Jožeta. Zdjaj pa se je ta izpremenil ter ni bil več oni zagoreli, — močni dečko kot nekoč. Vedno je bil truden. Ko je prišel zvečer domov, je hitro snedel večerjo, skoraj zaspal pri mizi ter omahnil njo na posteljo.

To ni bila nikaka šala za Ano. Raznetega pa so pričeli prihajati otroci. Ona in Joe sta sanjala, da jima bosta preskrbela srečo z visokimi ameriški plačami. — Sedaj pa sta sanjala, kako bi sploh nekaj storila za mladice. Joe jih je komaj kedaj videl. Ana pa je imela toliko dela, da je vedno vpila nanje, kajti bili so ji na poti ali pa počeli kake burke. Joe in Ana nista bila bogvejak inteligentna. Preveč ju je presenečal ta veliki, zakajeni svet, tako različen od onega, katerega sta pustila za seboj. Bila pa sta dobrasrelna in dobre volje, če se jima je nudila prilika. Treba je nekaj časa, da se prilagodi človek novi in komplieiranji civilizaciji. Joe in Ana pa nista imela časa za nič drugega kot za delo. Nista imela niti časa, da bi se doberba seznanila drug z drugim. Enkrat vsaka dva tedna, med šiftami po 24 ur, sta bila 24 ur brez dela. Joe pa je bil preveč truden, da bi mogel kaj drugega kot spati, razen če je popival. Ne, Joe in Ana, nista bila dosti inteligentna, da bi vedela, kaj jima manjka.

Nista mogla reči: — Mislija sva, da pomenja več denarja več življenja. Radi tega sva prišla v Ameriko, v deželo visokih plač. Našla pa sva, da pomenja to manj življenja. Kje so naše pesmi, naši plesi, naš smeh? Amerika nam jih je vzela.

Joe je v starosti komaj 40 let star mož, zlomljen in bolan. Nič več ne more metati preмога v belo žrelo pekla in vesel je, da ima kake druge vrste delo krog jeklarških naprav in da obdrži to. Ana, ki ima šele petintrideset let jestara ženska. Njiju sanje, da bosta storila nekaj za otroke, so se tudi razblinile v nič. Nekateri otroci so pomrli za boleznimi, ki so posledica revščine in zanemarjenja. Najmanjši deček je bil ustreljen v pretekli zimi od nekega železniškega defektiva, ko je pobiral premog, "kradel" premog na železniških tračnicah, najstarejša deklica, — no Mary je že iznašla način, kako zabavati se ter se vrniti k igri in smeju, kar sta oče in mati izgubila. Bila je šele osemnajst, a je uživala življenje že več let. Ni pa Mary, glede katere sta oče in mati najbolj v skrbeh. Najstarejši deček, Bill, je prišel postajati nepatrijotičen. Čita pamflete z rdečimi platnicami ter govori o Rusiji. Jamar in njegova žena se bojita, da bo prišel v ječo. On pravi, da se ne briga za to.

To je del igre, — je rekel. — Kakšne igre? — sta ga vprašala oče in mati ter mislila pri tem na baseball. Bill se je nasmehnil. — Revolucije, — je odvrnil. Starejša dva pa sta žalostno zmajala z glavama, kajti prepričana sta bila sedaj, da bo prišel v ječo.

Ali je dosti to, da vzamemo iz orehove lupine? Ali pa naj vzamemo iz lupine še Homestead stavko ter knjižnice, plačane iz dobičkov dvanajsturnega dela, — Carnegie knjižnice, v katerih čita lahko vsakdo Karla Maza? — Ali naj vzamemo iz orehove lupine še jeklarško stavko iz leta 1919 pensylvanske kozake, Fosterja, komunistično gibanje ter vse druge stvari, ki so ntlučene v tej lupini?

In na dnu lupine — kaj? — Smrt in blesk škrlatne čepice? Dno lupine ni še doseženo. — Ko bo lupina izpraznjena, bo moč kot sedma stekleničica v oni

starodavni knjigi, imenovani raredetje. Ko so stekleničico prelili, so "buškniki glasovi in pričelo je grmeti in treskati. Bil je velik potres, kot še nobenega, šdkar so ljudje na zemlji. In veliko mesto je bilo razdeljeno na tri dele in mesta narodov so padla. In veliki Babilon je prišel v spomin pred Gospodom, da mu nudi čašo vina veličine svojega srda."

Profesor Noorden o sladkorni bolezni.

Na zadnjem kongresu medicinske družbe je imel profesor Noorden govor glede domač. zdravljenja sladkorne bolezni. To domače zdravljenje je tem večje važnosti, ker ni mogoče s pomočjo kratkih, pitnih, sanatorijskih ali klimeniuh zdravljenj v polni meri izenačiti tega, kar je bilo zamujeno v času vmes. Ravno hišni zdravnik je sedaj pozvan, da potom rednega nadziranja svojih pacientov že zgodaj ukrene vse potrebno. Predvsem je treba paziti na to, da se ne poroči človek, ki ima sladkorno bolezen, z osebo, v koje družini se pojavlja ista bolezen. Nadalje je treba take družine posvariti glede slabih posledic preobilnega zauživanja jedil, posebno sladkih stvari. Če se nagiba človek k obilnosti, je na mestu primerno telesno gibanje, ker zmanjšuje napor mišie nagnjenost za sladkorno bolezen. — Bitveno je seveda, da se čimprej ugodi to bolezni potom natančnih rednih preiskav pretvarjanja telesnih snovi.

Nejboljše bi bile seveda periodična preizkušnje vode potom šolskih zdravnikov, nadalje potom zdravnikov bolniških blagajin in zavarovalnic. O takih prilikah bi se tudi lahko dalo potrebne nasvete.

To bi bilo tembolj na mestu, — ker si človek, ki trpi na sladkorni bolezni, pogosto poišče sveta, napačnega sveta, v poljubno pisanih zdravniških razpravah in brošurah. Popolnoma napačna je domneva, da obstoja kako zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni. Z vsakim slučajem je treba postopati individualno, na temelju natančnih preiskav.

Temeljna ugotovila lahko izvrši hišni zdravnik. Težavnejše metode, posebne oone, ki se tičejo nauke o prehrani, pa je treba prepuustiti ilimnikom.

Medicinsko čudo pred sodiščem.

S slučajem, ki je z medicinskega stališča skrajno zanimiv, se je počelo neko sodišče v Berlinu. — Stvar se je tikala šoferja Bernharda Engroweita, ki je bil obtožen, da je ukradel avtomobil, v vrednosti treh milijonov mark. — Tatvino je iztuhlal v družbi umetnika Hope, katerega zasleduje sedaj državno pravdnitstvo s pomočjo tu tiralice.

Tatova sta pri belem dnevu vdrta v garažo bankirja Friedlaenderja ter se odpeljala z ukradenim avtomobilom v Aachen. Tam sta prodala nekemu Belgijcu ukradeni avtomobil za 600.000 mark.

Državni pravdnik je predlagal zaporno kazen dveh let in pol. — Temu nasproti pa je dokazal dr. Pincus, da je opaziti na obtoženem povsem abnormalne dušeslovne pojave, vsled katerih je njegova normalna odpor sila skržena na minimum. Obtoženi je do bil v vojni strel v prsa in krogla škrapnela tiči neposredno poleg srca ter se vdeležuje vsega gibanja v sre. O slučaju so javili, da je pravi čudež, da obtoženi sploh še živi. Sodišče je prišlo do sklepa, da je obtoženi res človek z majhno odporno silo proti skušnjavam, ter ga je obsodilo le na devet mesecev ječe.

REJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Peter Zgaga

Resnica leži na dnu petrolejskih vreleev.

Oni, ki prodajajo akcije za o-lje, pa hodijo po površini.

Sedaj hodijo dekleta z razgaljenimi rokami. To je najnovejša moda.

Sedaj pokažejo to, sedaj ono.

V tej vročini so slučajno roke na vrsti.

Se ušesa naj pokažejo, pa bomo lahko rekli, da smo videli vse.

Prostost govora naj imajo edinele oni ljudje, ki znajo govoriti o prostosti.

Prijatelj stopi pred newyorški Woolworth Building ter glej pol ure neprestano v njegovo najvišje nadstropje.

Boš videl kako te bo začelo trgati v vratu in hrbtenici.

Približno isti občutek ima nemška marka, ko se ozira na ameriški dolar.

Odškodnina, ki jo bodo dobili Francozi od Nemcev, znaša približno 000.000.000.000.000 frankov.

Večni kandidat za predsedniško mesto, Bryan, je neovrgljivo dokazal, da človeški rod ne izhaja iz opice.

Ko so opice v afriških džunglah čule to poročilo, so hvaležno sklenile roke ter rekle: — Hvala Bogu!

Francija vabi Amerikance, naj obiščejo njeno krasno deželo.

To vabilo pa ni tako nujno in proseče kot je bilo leta 1917.

Sodniku, ki obsodi človeka na dvajsetletno ječo, se ne zdi škoda časa.

Dober pridigar je oni, ki dobro živi.

In naj je človek še tako nizek in propal, on je še vedno član človeškega rodu.

Pesniki so vsi, ki ljubijo, ki čutijo velike resnice ter jim pripovedujejo, kajti resnica vseh resnic je ljubezen.

Bori se najprvo za moralne principe; drugič za kavalirsko obnašanje in tretjič za duševno zmčnost.

Živi tako dolgo kot hočeš; prvih dvajset let bo vedno daljša polovica tvojeja življenja.

Najslabši ljudje so tisti, ki vedno zagrabijo za stol, ko je treba premufati piano.

Med Brooklynom in New Yorkom je neprestana tekma.

Kar zgrade v New Yorku, skušajo zgraditi v Brooklynu.

Kar ima Brooklyn, skuša imeti New York.

Sedaj so pa slučajno Brooklyncani bitali Newyorčane.

V brooklynskem zverinjaku imajo namreč kokoš, ki kukurika kot petelin in znese vsak dan po eno jajce.

Newyorčani si ubijajo glavo, kje in kako bi dobili petelina, ki znese vsak dan po dve jajci in bi kokodakal kot kokoš.

Pogodba med Jugoslavijo in Romunsko je podpisana.

Sedaj bi bil skrajni čas, da bi Belgrad sklenil pogodbo z Zagrebom.

Jugoslavanska Katoli. Jednota

Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF BERDAN, 932 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOYVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 503 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1324 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORESTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 529 — 2nd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAČIC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačofe se uradnih zadev kakor tudi denarje pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obšten pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se začne tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Prijetna ječa.

V vojaškem zaporu v Kotoru so imeli za profosa človeka izredno dobrega srca, ki je svoje jetnike puščal na sprehod po mestu; hodili so v gostilne in kavarne ter druge javne lokale. Dne 7. junija so si kupili večjo množino vina. Zaradi plačila pa je nastal med jetniki prepir in splošen pretep, pri katerem je jetnik Andrež Avguštin otel profosa sabljo in ga z njo prebedel. Besni Avguštin je rnil še tri sojetnike. Na pomoč je prišla vojaška straža, ki je s težavo ukrotila in razorožila zdvijanega jetnika.

Francozi kupujejo gozde v Črni gori.

"Slobodna Misao" v Nikšiću dnevni, da so pred nekaterimi dnevi prispeli v Črno goro zastopniki neke francoske družbe v svrhu nakupovanja gozdov. Pregledali so doslej gozde v Župi, Zlogorici in Beli gori ter sklenili že več kupcij.

Smrtna obsodba v Šibeniku.

V Šibeniku se je vršila pred potnim sodiščem obravnava proti Rusoma Petru Grebojakovu in Aleksandru Skuriginu ter proti

Jugoslovani Gavri Ivanoviču, vojakom obmejne straže, ki so umorili vojaka Sabića, rodom Sibirjanca. Marko Ivšić je v sporazumu z obtoženi hotel iztihotopiti neko blago preko meje, kar pa je Sabić preprečil, kar je plačal s svojo glavo. Oba Rusa sta bila obsojena na smrt. Ivanovič pa na 18 mesecev težke ječe.

Zrasčena dvojčka.

V Vrlicu v Makedoniji je zena seljaka Karste Petrovića porodila dečka in deklico, ki sta pri rojstvu zrasčena skupaj. Otroka sta sleer dobro razvita in popolnoma zdrava. Ni še dolgo, kar sta umrla zmanj skupaj zrasčeni češki sestri Blažek, ki sta s potovanjem po svetu zaslužili milijone, že je narava poskrbela za nadomestilo, to pot pri Jugoslovanih.

Tihotapstvo s saharinom.

V Velikem Bečkereku je prišla policija na sled velikemu tihotapstvu s saharinom. Tihotapstvo so vršili nekateri prodajalci sladoleta. Glavni krivec je Turak Amegović. Jugoslavija je oškodovana za velike svote. Policija je odvzela vsem prodajalcem sladoleta licenco. Turčin Amegović pa je bil izznan iz Jugoslavije.

Sedaj je čas za nove vloge.

Početkom 1. julija prične se nova doba za obrestovanje vlog. Pri tej priliki hočemo vse vloge, katere prejmemo do 10. JULIJA, obrestovati že s 1. julijem na "special interest account".

Vporabite to priliko in vložite Vaše prihranke pri nas, kjer so varni in Vam nosijo — 4% na leto.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino \$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" — 82 Cortlandt Street, — New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Munšajnarji se bogate.

Velik del žganja, katerega se zavzije v Združenih državah, izdelajo v neštivilnih žganjarnah v gorovjih Kentucky-ja, West Virginije, Virginije, Tennessee-ja in North Caroline, a če bi bilo mogoče premočrati razpoloženje glede prohibicije, v teh delih dežele, bi najbrž opazili malo ali sploh nobene simpatije z gibanjem na odpravo narodne prohibicijske postave.

Prebivalci gora postanejo dejanski vznemirjeni, kadar se govori o razveljavitvi suhaške postave. To pa raditega, ker lahko v sedanjih razmerah hribovci izdelujejo žganje v velikih množinah ter spravljajo v svoje žepe dobičke, katere so preje spravljali distilerije in pivovarne. Z drugimi besedami rečeno: prohibicija je pomagala hribovce, da so napravili največji korak naprej v zadnjem desetletju.

Sedanji hribovci si lahko nabavi udobnosti, ki so bile popolnoma neznanje njegovim pradedom. Pred šestimi leti je znašal tedenski dohodek hribovske družine nekako pet ali šest dolarjev. V tem kratkem času pa so bile izvršena čuda radi postave, ki pravi, da je zločin imeti žganjekuh ter kuhati žganje. Tedenski dohodki do tisoč dolarjev med pridnjimi hribovci niso nič izvanrednega.

Seveda je skoro nemogoče ugotoviti število mož, ki so zaposleni z izdelovanjem "gorske rose" in tudi ni lahka naloga dognati število žganjekuhov, ki producirajo to močno pijačo. Prav lahko pa je ugotoviti, da je mogoče kupiti munšajn žganje v vsakem večjem mestu in vsaki vasi munšajnpasu. Ta mesta dobe svoje zaloge pijače iz gora in lahko mislimo, da je treba cele armade munšajnarjev, da zadoste velikemu povpraševanju.

Dosti žganja, napravljenega v hribovih in gričih, pošljejo v druge dele dežele, a večji del proizvoda se zavzije v sekcijah, kjer je izdelan. Razdeljavni sistem je v rokah dobro izurjenih ljudi, ki imajo le malo zadržev, ko se izogibajo pešiči policistov in zveznih agentov, ki bi jim mogli delati sitosti.

Boljše vrste munšajna stanejo pri žganjekuhu osem do deset dolarjev za galono. Nadaljne vrste pa stanejo od pet do osem. Če skuha munšajnar sto galon v enem tednu, dobi za to približno \$900 in najmanj \$750 je čisti dobiček. V svojem prizadevanju, da spravijo kar največ mogoče, dokler se jim nudi prilika, imajo številni munšajnarji po tri ali štiri kotle, ki neprestano proizvajajo žganje.

Ti ljudje so bili v časih pred prohibicijo lahko veseli, če so zaslužili na teden po deset dolarjev. Seveda je dosti težko in ovir v trgovini in pogost označa tedenski dohodek komaj sto dolarjev. Včasih se pokaže tudi tradicionalna nagajnost hribovcev, ki radi proslavijo svojo novo prosperiteto z dolgotrajnim popivanjem.

Skušajna, da pijejo svoj lastni izdelek, je eden glavnih vzrokov, da je toliko munšajnarjev danes v ječi. Napijejo se ter postanejo brezskrbni. Običajna previdnost munšajnarjev izgine, kadar so pijani. Nekaj uradnik, ki je splošno znan v munšajnpasu, pravi, da padejo trije med petimi munšajnarji, v roke postave radi brezskrbnosti, ki je posledica popivanja in pijanosti.

V številnih gorskih sekcijah prevladuje škotska kri in tam najdemo med ostimi, ki kuhajo žganje, pristno varčnost. Ti ljudje pijejo le redkokdaj več ter so neizmerno previdni in premeteni. Žganje kuhajo radi dobička, da si izboljšajo položaj v bodočnosti. Denar hranijo, kupujejo farme ter vzgajajo svoje otroke.

Gorska mula, ki je prišla v pregovor, je izgubila ves ugled v gorskih občinah, kjer kuhajo žganje v velikih množinah in munšajnarji imajo danes svoje avtomobile. Prevaževalci žganja se poslužujejo vedno dragih in hitrih kar.

"Uncle Ep", starešina med munšajnarji v Holstons, je prepričan, da bo napravil v tekočem letu \$10,000 iz svoje baterije treh kotlov. Prihodnjo zimo se hoče unakniti iz posla ter se nastaniti na eni rodovitnih malih farm v dolemi.

— To je moje zadnje leto kuhanja, — je rekel stavec zaupno. — Če bo vse dobro izteklo, bom imel do zipe na strani lep kupček. Tako je treba delati. Bodi v poslu, dokler ne dobiš svojega in nato nehaj. Večina pa ne ve kdaj nehati.

— To je tako kot če se vozi človek z aeroplanom. Če je predolgo pri tem, se bo ubil. Vsega skupaj bom imel \$16,000 ko bom nehaj. Nato naj dežuje.

— Koliko pa ste največ napravili v enem tednu s svojimi kotli, stric Ep? — ga je vprašal prijatelj.

— Lansko leto smo zaslužili jaz in moja dva fanta v enem tednu \$1100. Nato smo si privoščili počitnice ter nismo delali nič poštenega tri mesece. Seveda, do konca leta smo spravili toliko skupaj, da smo lahko kupili ona kar, katero vidite tam.

— Posel bi moral biti v tem poletju boljši kot kdaj poprej. Zdi se mi, da so carinarji nekoliko popustili. V tem okraju niso že šest mesecev vpriporili nobenega pogona. Če bodo prišli, imamo vse pripravljeno in vedeli bomo, kdaj bodo prišli. Mojih kotlov za enkrat ne bodo našli. Sem skrbel za to.

— Kaj pa je glavni vzrok, da nameravate pustiti posel, stric Ep?

— Stari mož se je ozrl proti vratom koče ter pomežnil.

— Stara mati. Nikdar ni dosti mislila o kuhanju in v prvem letu nisem mislil, da sem jo zvodil za to. Ničesar ji nisem pravil o tem, a nekega dne mi je rekla:

— Če misliš, da ne vem, kje dobiš denar, si večji tepec kot sem mislila da si. — Obljubil sem ji, da bom pustil stvar decembra meseca ter hočem držati svojo besedo.

Stric Ep je še iz stare šole munšajnarjev, ki so pred leti izdelovali sempatam malo žganja za lastno uporabo, ki pa so spoznali sedaj v prohibiciji priliko kot se jim ni nudila še nikdar v življenju.

Nemogoče je dobiti natančne podatke glede aktivnosti munšajnarjev in vsled tega more biti vsaka cenitev le približna. Povsem upravičeno pa se lahko domneva, da bo višek produkcije dosežen tekom sedanjega poletja in da bo na tisoče in tisoče stotin dolarjev našlo pot iz žepov žejnega občinstva v majhne kočice med gorami. Tudi lahko domnevamo, da bodo letošnji dobički prekašali dobičke prejšnjih let, kajti vse okolišne govore v prilog munšajnarjev.

Cene so prav tako visoke ali višje kot so bile poprej, če se pazi pri produkciji na kakovost pijače.

Rodbinska tragedija.

V Zagrebu se je obesila soproga znanega veleindustrijalec Marija Handel. Domnevala si je, da jo mož ne mara več, ker je ostal zaka kom brez otrok. Zakonca sta sicer jako dobro živela ter sta se baš te dni odpravljala na počitnice na dalmatinski otok Rab.

Napetost med Italijo in Francijo.

K italijansko - angleškemu prijateljstvu so napisali francoski listi primerne komentarje. To je dalo povod senatorju Cirimeniju, ki rad piše v liste, da je objavil v reviji "Echi e Commenti" članek, v kateremu daje Franciji lekcijske glade njene zunanje politike. Cirimeni izvaja:

"Francosko javno mnenje ni moglo prezreti dejstva, da se simpatije, ki jih je Francija zivala doslej po svetu, vedno bolj izgublja. Ne da bi se vračali v danes razmeroma oddaljene čase, se nam na to, koliko so te simpatije pripomogle k rešitvi in triumfu te velike države. Ni Italijana, ki bi hotel le najmanj zatemnjevati zares obudovanja vredno junaštvo francoske vojske in istotako obudovanja vredno odpor francoskega naroda. V Italiji ni bilo ne med vojno in ne po vojni generalov, ministrov, politikov in publicistov, ki bi bili pokušali zmanjševati francoski delež na ogromni vojni, ali ki bi bili pripisovali drugim zaslugе francoskih zmag. In vendar ni nedostojalo na Francoskem ne med ogromno vojno in tudi ne po veliki zmagi generalov, ministrov, politikov in publicistov, ki so si naredili s posebno gorečnostjo, vredno boljše stvari, nesrečno nalogo, zmanjševati obično italijanski delež na strahoviti vojni in pripisovati italijanske zmagе Franciji. Ne brigamo se za manjše, marveč se omejujemo na navedbo samo enega velikega ministra in enega generala: Clemenceau-a in Focha. Prvi je bil po veliki italijanski zmagi vrgel v stari in novi svet poročilo, kateremu je moral Orlando prepovedati kroženje po Italiji. Kaj je naredil in kaj še dela drugi, nam ni treba omenjati baš sedaj, ko je francoski maršal javno prevzel očetovstvo najkričnejše sodbe, že razglašene v revijah in dnevnikih do podeželskih lističev. Rekli smo, da ne pride nobenemu Italijanu na um, da bi kršil francosko slavo, po drugi strani pa morajo tudi vsi Francozi priznati, da bi bila njihova domovina porušena, ako bi ji ne bil stal ob strani večji del vojskujočih se držav? Tudi ni mogoče, da bi bili Francozi pozabili, koliko je pripomogla k njihovi rešitvi, priprosta italijanska izjava nevtralnosti. Viviani živi, hvala Bogu, še danes; tudi niso umrli vsi oni tisoči Parižanov, ki so bili takrat vsled italijanske nevtralnosti pijani patriotične navdušenosti. Francija ni dobila v onem tragičnem trenutku svojega obznanja pomoči od držav in narodov samo v Evropi, marveč tudi v Ameriki in Aziji, ki so teknovali in pripomogli, kolikor jim je bilo mogoče, da je celo čezmerno triumfirala. Mogla bi bila ostati za mnogo let Benjaminček starega in novega sveta. Namesto tega pa je, ker ne pozna hvaležnosti, kemalu storila vse mogoče in nemogoče, da je odstranila od sebe svoje rešitelje in valove svetovne simpatije, ki je vedno tvorila njeno največjo moč. Namesto, da bi se spuščali v analizo francoskega obnašanja proti Italiji v vojni, Poincare se dobro spominja intrig Poincareja, predsednika republike, s princem Sixtom Bourbonškim za poseben mir z Avstro-Ogrsko brez vednosti in na škodo Italije — bodisi med mirnim delom najvišjega sveta — Clemenceau nima navade, da bi zatajeval svoje prednike ali jih poniževal — rajše ugotavljamo, da se ves omikani svet, ki je žejan miru, vedno bolj odmiha od Francije, ker ona ovekovečuje s svojim sedanjim in bodočim vedenjem vojno, kateri odpirajo pot bojevitosti romanja maršala Focha po balkanizirani srednji Evropi. Ko je francoska politika zapazila praznoto okoli sebe, se je pričela, namesto da bi se naglabilia sama vase in bi skušala oživiti zase solidarnost zaveznikov in svetovne simpatije, ponašati z velikim zaničanjem vseh simpatij in ne prenosa postopati grdo z zavezniki. V tem gre celo tako daleč, da vmešava v sarkasem svojega

tiska, inspiranega s Quaya d'Orsay, celo britanskega vladarja. Na drugi strani pa je res, da si je zagotovila solidarnost srbsko-hrvatsko-slovenskega vladarja, ki je le malo slovenski in nič hrvatski."

Italijani kar ne morejo preboreti odločne razsodbe mašala Focha glede vojnih operacij na italijanskem bojišču, s katero so bile postavljene v pravo luč italijanske pretiranosti o odporu in vzdržnosti italijanskega vojsstva ob Soči in Piavi. Vsa slava, zvitosti okoli "zmage" pri Vittorio Venetu, je splahnela in nihče ne verjame v njo. Ne sodijo tako same na Francoskem, marveč v vsej Evropi in Italiji naj nitar ne mislijo, da so morda Angležki, ki se jim trenovno nekoliško laskajo, rugačnega menja. Svete domišljene zmagę in svoj olišpani delež na vojni in uspehu naj Italijani umerijo na pot rešitvenosti, potem jim ne bo nihče krtil njihovih pravih zaslug, katere imajo brez dvoma. Italijanski senator Cirimeni in tudi drugi italijanski politiki in generali ne spravijo Focha od njegovega stališča, ki temelji na pravi oceni vojne izmarge, pa tudi ne spravijo Francozov od poti, katero so ubrali napram Srednji Evropi. Cirimeni hoče biti sarkastičen, pa s tem le ugotavlja, da polagajo Francozi važnost tudi na Jugoslavijo in da jim je pri srcu solidarnost srbsko-hrvatsko-slovenskega vladarja v času, ko se razvija napetost med Italijo in Francijo. Italija želi seveda Francijo in Anglijo na svoji strani proti Srednji Evropi in Jugoslaviji bi morala pomizno stati pred tremi velikanji. Francija se preuradno bliža "balkanizirani" srednji Evropi, Italija pa se jej vedno bolj odtuja v svoji ošabnosti in visokosti. Posledice za njo ne izostanejo. Mentaliteta Italije se mora bistveno spremeniti, ako hoče priti do kake veljave na svetu.

Iz Jugoslavije.

Grobar izvršil samomor.

V Osijeku se je obesil grobar na tamkajšnjem rimsko-katoliškem pokopališču, Gjurjo Flačer. Vzrok samomora ni znan. Flačer je bil grobar celih 32 let.

Reški fašisti zahtevajo izročitev jugoslovanskega državljanja.

Zagrebska policija je aretirala Vekoslava Tijana, ki je pred meseci na Reki v samoozbambi ubil nekega fašista in potem pobegnil v Jugoslavijo. Na Hrvatskem je bil tedaj aretiran, a ko je bilo ugotovljeno, da je Tijan jugoslov. državljan, je prišel pred zagrebski sodni stol, kjer je bil oproščen in puščen na svobodo. Ko pa je bil na Reki prijet morilec Paskijević iz Zagreba, so reški fašisti zahtevali, naj se Paskijević ne izroči jugoslovanskim oblastim, dokler jugoslovanska vlada ne izroči reški oblasti Vekoslava Tijana. Tej zahtevi se seveda ni moglo ustrediti, ker je Tijan jugoslov. državljan. Sicer pa je jugoslov. sodišče ugotovilo, da ne gre za zločinstvo, marveč za samoozbambo. Zagrebska policija pa je vendarle zopet aretirala Tijana, da se še enkrat dožene, če je res jugoslovanski državljan. Kot jugoslovanski državljan se nikakor ne more izročiti sodišču tuje države.

Najdebelejši Jugoslovčan.

Kakor poročajo beograjske Novosti, živi v Zajčaru gostilničar Ljuba Lalović, ki je skoraj gotovo najdebelejši in najtežji Jugoslovčan. Lalović tehta 205 kilogramov, a obseg njegovega trebuha znaša 1 m 75 cm. Dočim potrebuje drugi moški za obleko po 3 m blaga, ga rabi Lalović 5 m. Lanji je nameraval odpotovati na kongres gostilničarjev v Pragi, a je moral ostati doma, ker ni mogel radi preozkih vrat stopiti v vlak.

Nov slovenski inženjer.

Vladimir Dekleva iz Vipave je napravil na dunajski visoki tehniški šoli izpit iz strojne tehnike in je kot inženjer zapustil omejeno vstopno šolo.

Iz Slovenije.

Nesrečen padec s voza.

Ignacij Selan, sin delavke v Ternetišah pri Litiji, se je pri padcu z voza precej potokel po glavi. Posestnik Janez Bogataj iz Kandrž pri Litiji je na nekem ovinku prehitro obrnil voz, ki se je zvrnil. Mož je padel z voza in si izpahnil desno roko.

Orožnik — vlomilec.

Prav čudna vest prihaja iz Trebelnega na Dolenjskem. Tamkajšnji orožnik Bosnič je vlomil v postajno blagajno, pobral gotovino in potem izginil neznanu kam. Vzel je s seboj tudi službeno puško. Ko že orožnik tako početnja, kaj bodo potem tatovi delali!

Razne vesti iz Celja.

Mestni magistral je razpisal po naročilu občinskega sveta oddajo del za popravilo Kapucineškega mostu. Cene mesa zadnje dneve skokoma naraščajo. Kljub temu je kvaliteta zelo slaba ter pomanjkanje mesa občutno. Za govedino se zahteva že 30 dinarjev (120 kron), za teletino 35 dinarjev za kg. Prebivalstvo ne vidi upravičenost, da so cene tako naglo in visoko poskočile, ker se prodaja meso po drugih večjih mestih mnogo ceneje, dasi so nakupne cene povsod prilžno iste.

Celje se odlikuje po lepih nasadih ter okusnih grečkah v mestnem parku, a tudi v ostalih delih mesta. Žal, da hudobni zlikovci raznih bujnobarvnih cvetlic niti na teh grečkah ne pustijo pri miru. Celjska realna gimnazija si je z velikimi žrtvami uredila vzoren Alpinetum na severovzhodnem delu postolja. Komaj da so prve planinske cvetke pokukale iz zemlje, že so se našli zlobožni, ki so potrgali nekaj nasadov, nekatere dragocene rastline pa naravnost izravali iz tal. S takimi barbari je najbolje pri priči obračunati ali pa naznaniti policiji.

Ljuboznjen možiček.

Že desetkrat kaznovani kmet Rojko Martič iz mariborske okolice je dne 14. februarja zasadił svoji ženi Ani kuhinjski nož tako globoko v trebuh, da ji je na dveh krajih prerezal čreva, in to samo zato, ker ga je vprašala, zakaj ne opravlja, zakaj ne opravlja živine. Rojko je gospodaril s posestvom tako slabo, da sta ga morala leta 1914. prodati. Mož je odšel nato v vojske, žena pa je potem z neumornim delom prodano posestvo zopet kupila. Ker pa je poznala svojega moža, mu ni več hotela prepisati posestva. Posledica je bila, da sta se večkrat skregala in jo je on ponovno pretepel. Čeravno mu je žena tudi to pot pri sodnji odpustila in prosila, naj ga ne kaznujejo, je seveda sodišče moralo ljuboznjivega možička obsoditi in bo sedel 14 mesecev v ječi.

Predragi žganci.

Pri gostilničarju Francu Kučarju sta bila dva delavca z imenom Vašeta na hrani. Ker sta dobivala od dne do dne slabšo hrano, za katero sta plačevala dnevno 65 K 70 v, sta se končno pritožila. Naveličala sta se večnih koruznih žgancev in plehke juhe. Sodišče je obsodilo Kučarja na 3 dni zapore in 1000 dinarjev denarne kazni. Kučar je vložil proti obsodbi priziv, toda sodišče je tudi pri vzkljeni razpravi potrdilo prvotno obsodbo, ker je bilo mnenja, da je ta cena za žgance brez mesa vendarle pretirana.

Namesto plačila — nož v hrbet.

Neko nedeljo je prišlo šest fantov v Lambrechtovo gostilno v Rušah, kjer so pijančevali. Ke pa jim je bilo treba plačati, so izvali prepri in končno zasadił gostilničarju nož v hrbet in desno ramo. Gostilničarja so prepeljali v mariborsko bolnico, nasilneže pa so orožniki izročili policiji.

Napad v Trnovem.

Neke noči se je vračal trgovski potnik Josip Tekave v svoje stanovanje v Cerkevni ulici v Ljubljani. Na mostu, kjer se izteka Gradaščica v Ljubljanico, so ga nenadoma ustavili štirje moški in ga pričeli krepko obdeltovati s palicami. Pretepli so ga tako močno, da mu je otrpnila roka. Nekdo ga je udaril tudi po glavi in mu poškoval lev obo. Gre najbrže

za maščevanje iz vojaških let. Tekave je moral v bolnico.

Velik požar v Podolcah.

V vasi Podolec v krškem okraju je 25. vel. travna popoldne izbruhnil usoden požar, ki je petero posestnikom uničil vsa poslopja z opravo vred in tudi nekaj živine. Požar se je tem hitreje razširil, ker so bila skoraj vsa poslopja s slamo krita. Škoda je velika. Pogoreli objekti so bili zavarovani le za majhne predvojne zneske.

Razne nezgode in nesreče.

Peter Skubie, krojaški pomočnik z Vica, si je pri padcu s kolesa spalnil desno nogo. Anton Dečman je pri sokolskem zletu v Ljubljani tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Jos. Pleteršek, uradnik Trgovske banke v Ljubljani, je padel z biciklja pod neki mimoidoči voz, ki mu je strl nogo.

Martina Sovraška je v rudniku v Kisovcu podslala zemlja in si je pri tej priliki zlomil levo nogo. Gad je pihal Pavlo Skalar, posestnikovo hičko v Mednu. Padel je 22letni zidar Josip Vizintin iz Sovodnje pri Gorici, uslužen pri stavbeniku Iv. Ogčinnu, ki gradi palačo Vzajemne zavarovalnice na Miklošičevi cesti v Ljubljani, z lestve približno 15 m globoko na oder in dobil pri padcu težke notranje poškodbe, kakor tudi več lahkih ran na glavi. Prepeljali so ga takoj z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Velika tatvina v Radovljici.

V stanovanje posestnice Marije Dolžan v Radovljici je ponoči vlomil doslej neznan zlikovec ter odnesel mnogo zlatnine in srebrnine, vredne nad 20,000 dinarjev in razen tega še za 145,000 dinarjev gotovine. O vlomilcu ni sledu.

Združenje dveh društev.

Na izrednem obnem zboru je Trgovsko bolniško in podporno

društvo v Ljubljani, ki bi moralo v smislu zakona za osiguranje radnika likvidirati in bi prevzel vse njegove člane okrožni urad za zavarovanje delavcev, sklenilo, da se združi z zagrebškim "Merkurjem", ki razširi svoje delovanje na vso državo in katere mu je ministrtvo za socialno politiko dovolilo izjemno stališče.

Slovenski duhovnik — fašist.

Poroča se, da je riherberski duhovnik Franc Kočevar stopil v vrste fašistov. Pred kratkim je baje na nekem fašistovskem shodu zastopal slovenske fašiste.

Važna izjava angleškega premijera.

Pri kongresu parlamentarnih poročevalcev je angleški ministrski predsednik Badwin med drugim izjavil:

"Velika pomoč za vlado je, če svoje delo more vsrši v atmosferi splošne dobre volje. Ta nam je tembolj potrebna, ker gre za to, da se pri ureditvi sedanjega svetovnega položaja uspešno uveljavljaja volja Anglije. To je največja naloga, kar jih je kdaj imel kakšen premijer ali državnik Velike Britanije."

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po nižani ceni.

- Kako sem se jaz likal.** Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpinca. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 418 strani, \$1.60
- Ljubljanske slike.** Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70
- Prihajač.** Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeno ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predčuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50
- Juan Misericordia.** Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60
- Ne v Ameriko.** Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodostavljena. Vsebuje 239 strani, .85
- Darovana.** Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45
- Malo življenje.** Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55
- Znamenje štirih.** Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetnost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50
- Jernač Zmagovac.** Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45
- Gozdarjev sin.** Spisal F. S. Finžgar. Globočutna in pretresljiva slika znanega in povsod priznanega pisatelja. Vsebuje 56 strani, .25
- Zadnja kmečka vojna.** Spisal Avgust Ienca. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se našli očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzete graščake in junaki umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTNA PROSTA
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V EDR. DRŽAVAH.

SOSEDNJA HIŠA.

A. C. GREEN, Za "Glas Naroda" prevaj G. P.

50

(Nadaljevanje.)

Mrs. Van Burnams je šla torej po svojem prihodu v New York naravnost v pisarno Franklina. To je storila predno je obiskala Mrs. Parker, pri kateri je prenočila. Franklin ni tega izvedel tekom zaslivanja. Izvedeli smo za to šele pozneje, ker je ni nikdo med službenici urada poznal in ker se je prijavila Franklin pod nepojasnim imenom. Jaz sicer ne poznam vseh posameznosti pogovora, a ker je trajal precej dolgo časa, je gotovo, da se je razpravljalo o važnih stvareh.

Ko je stopila Mrs. Van Burnams iz pisarne Franklina, je izgledala kot zmagovalka. Franklin, ki jo je spremljal iz dvorljivosti ali previdnosti do vrat, je bil zelo blede ter se sploh tako čudno obnašal, da je postal vsakdo pozoren na to. Mlada ženska je držala v svoji roki pismo, s katerim si je pihljala sapo. Izprva je hotela položiti pismo na pisalno mizo Howarda, a se je premislila. Tekom čega dotičnega dne ni hotel Franklin nobenega več sprjeti, ker ga je obisk te tve dame tako strašno razburil.

— Prepričan sem, da je sklenil Franklin, ki je zelo ljubil svojega brata in kateremu ni hotel povzročiti nobenega škandala, poslati se pisma na ta ali oni način. Gnan od nepremagljive želje, se ni zbal niti zločina.

— Ali soglašajo moje domneve in moje izkušnje z vašimi, draga Miss Butterworth?

Trideseto poglavje.

— Da, gotovo, — sem odvrnila, a s tako ironijo v svojem glasu, da lahko rečem s polno pavico, da nisem lagala.

— Le nadaljujte. Nisem še popolnoma zadovoljna. Potem ko ste razkrili motiv zločina, gotovo niste običali pri tem.

— Prav imate, — je rekel Gryce. — Nisem obtal pri tem. Naslednja stvar je bila najti dokaze za krivdo Franklina.

— In se vam je to posrečilo?

— Gotovo. Znamenja, ki govore proti njemu, so sedaj veliko večja kot pa ona proti njegovemu bratu. Izločimo vendar zadnji del izpovedi Howarda. Kakšni znaki govore proti njemu? Le trije: ni hotel spoznati svoje žene; nasprosil je brata, naj mu posodi hišni ključ za dan in videli so ga ob neobičajni uri na stopnjicah očeteve hiše.

Kaj pa govori proti Franklinu? Dosti stvari.

Prvič: on ni mogel prav tako malo kot brat, dokazati, kje se je mudil med poldvanjasto v terek zjutraj ter peto uro zjutraj naslednjega dne. Enkrat je izjavil, da je bil v svojem stanovanju, drugič pa, da je iskal svojega brata. Vsega tega pa seveda ni mogel dokazati.

Drugič: on, ne pa človek je mož v svetlem plašču in on, ne pa Howard je bil v morilni noči lastnik hišnega ključa. Obrazložiti vam hočem svoje razloge za to obe skrajno važni trditvi. Ti trditvi sta povsem neodvisni od trditve blaginjaka v hotel D. Hišnik, ki pospravlja trgovske prostore tvrde Van Burnams, je stal zjutraj 17. septembra nekako dvajset korakov od hiše na cesti ter videl, kako so razložili z voza veliki kotel ter ga spravili v neko tvornico. Ko je stal tako, je videl hitro prihajati Howarda. Bilo je to po pogovoru z njegovim bratom in potem, ko mu je slednji izročil hišni ključ. Howard je moral obstati ter čakati, da se prenese kotel preko tlaka. Bilo je zelo vroče. Howard je potegnil iz žepa robec ter si obrisal čelo. Kmalu nato je bila ovira odstranjena in nadaljeval je svoje pot. Za njim pa je prišel gospod, oblečen v dolgo sukno proti prahu. Na mestu, kjer je preje Howard za trenutke obstal, se je sklonil ta gospod ter nekaj pobral, kar je prvemu očividno padlo iz žepa. Postava v dolgi sukni se je zdelala hišniku znana. Tudi sukno je že nekje videl. Pozneje pa se je spomnil, ko je visela že dolgo časa v omari uradne sobe poleg skladišč in katere ni nikdo rabil.

Mož v tej sukni ni bil nikdo drugi kot Franklin Van Burnams. Prepričan sem se, da je kmalu po odhodu brata sledil njegovemu. Predmet, katerega je pobral, je bil brez dvoma ključ, katerega je malo poprej izročil svojemu bratu. Howard je lahko domneval, da je ključ šele pozneje izgubil, ker ni takoj zapazil izgube ključa.

Sukno, katero so našli v vozu kočijaža, so poznali kot ono, ki je visela v uradu prodajalca.

Tretjič: naslednjega dne so našli ključ na običajnem mestu nad pisalno mizo Franklina. Howard ga ni mogel prinesiti tjakaj, ker ga niso videli v uradu. Kdo drugi je mogel torej obesti ključ tjakaj kot Franklin sam?

Četrtič: pismo, ki predstavlja po mojih mislih motiv zločina, so našli v nečem tajnem predalu Franklinove pisalne mize. Bilo je popolnoma zmečkano in poznalo se je, da ni bilo prostovoljno izročeno.

Najbolj obtežljiva okolščina, ki bo za porotnike brez dvoma merodajna, pa so prstani, katere so tudi našli v pisalni mizi Franklina. Res pa ne vem, kako ste mogli izvedeti, da so skrili tam ter celo navesti mesto. Ko je prišla vaša hišinja v urad Mr. Van Burnamsa, je trdila, da je Van Burnams obveščen o njenem prihodu ter prosila, naj jo puste čakati. V mladem uslužbenecu, ki jo je sprejel, se je pojavil sum. Posvaril sem ga namreč pred obiskom žensk. Vsi tedaj ni pustil mlade ženske iz oči ter videl naenkrat, kako je skrivoma posegla z roko po kljuki poleg pisalne mize Franklina, na katero je ponavadi obesal še neodgovarjena pisma. Uslužbenec je vstal, se približal mladi ženski ter jo vprašal prijazno, če želi kaj izvanrednega. Misli je namreč, da se hoče polastiti kakšnega pisma. Bil je zelo dvorljiv in deklica je zardela, a ni ničesar odgovorila. Radi te nespretnosti bi jo morali ozmerjati, mi Butterworth, če imate namen uporabiti jo še za take delikatne naloge. Napravila je še nadaljnjo nespretnost, ko je naenkrat zbežala, ko je domnevala, da je zasačena. S tem je bila dana mlademu uslužbenemu možnost, da takoj telefonira meni. Na srečo sem bil doma ter sem lahko takoj prišel. Preiskal sem pisma, katerih se je mlada ženska dotaknila in v svoje veliko presenečenje sem našel pet prstanov, ki so viseli pod pismi na kljuki. Lahko si predstavljate moje zadovoljstvo, kajti jaz bi vam nikdar ne odpuštil, če bi me bili prehiteli.

— Razumem, — sem rekla. Nato pa sem molčala, čeprav mi je skrivnost naravnost telesa na gštnicah.

— Ali ste mogoče čitli povest o filigranski torbici, katero je spisal Edgar Poe? — je vprašal Gryce.

— Gotovo, — sem odgovorila, kajti vedela sem, kaj hoče.

(Dalje prihodnja.)

Mariborska porota.

Poneverba.

Franc Hribernik je imel s svojim tovarišem Tkalcem v Meži "Mednarodno špedicijsko podjetje" s skupnim kapitalom 60,000 kron. Ker se pa podjetje ni dobro razvijalo, sta se konec decembra 1922 imenovana razdružila. Fr. Hribernik se je radi razkošnega življenja in malega zaslužka zadovoljil na raznih straneh. Da se reši iz te zagate, si je prilastil 2. decembra 1922 od firme Jos. Martine v Mariboru za dunajsko firmo Egger & Comp. nakazanih mu 10,497 Dim, ki bi jih bil moral vplati dunajski firmi za njene posiljate Martine v Mariboru. Ker je obdolženec brez premoženja, pač pa ima dolgove in je bil radi poneverbe že enkrat kaznovan, je jasno, da si je hotel zaupano svoto pridržati, Hribernik je bil obsojen na 14 mesecev težke ječe.

Nezvesti poštni sel.

Poštni sel Ludvih Both v Dobrovošču je imel nalog, da dostavlja v sosedne vasi vsjo pošto. Izplačeval je osebno tudi denarne nakaznice in čeke do tisoč dinarjev. Žalostna usoda državnih namočencev je tudi njega zavedla v zmotu. Da si izboljša svoj gnotni položaj, si je z raznimi nedovoljenimi manipulacijami prilastil zaupanega mu blaga v vrednosti nad 20,000 kron. Both je ime stranke na dostavnici podpisal sam, si dal pritisniti manjšo občinski pečat in tako opremljeno dostavnico izročil poštarici, kar pa je bilo izročiti stranki, si je obdržal sam. Dne 5. februarja so prišli njegovim manipulacijam na sled, nakar je bil aretiran. Both se je zagovarjal s svojo revščino, češ, da je imel komaj 1400 kron plače, s čimer ni mogel izhajati. Dne 14. junija je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Umor zaradi dedščine.

V adventu leta 1921 se je poročil Ivan Havli v Selovec z Ivano Račnikovo. Zakon je postal usodepoln za mirno Havlijevo hišo. Mlada zakonca sta hotela za vsako ceno dobiti posestvo svojega tasta Andreja, kar pa se ni zgodilo. Ivan Havli se je polagoma vdal pijančini in je živel pod vplivom svoje zapravljive in razuzdane žene Ivanki. Ta je bila omi zlobni duh, ki je vedno hujskal moža proti očetu, da ga prisili k izročitvi posestva. Toda oče Andrej je raje zbežal pred mladima. Dne 29. januarja 1922 se je vrnil zopet domov. Čez nekaj dni so ga našli obešenega na skednju. Ker je bilo javljeno, da se je Andrej Havli zaradi družinskih razmer sam obesil, se stvar ni dalje preiskovala. Toda čez 10 mesecev je žena umrlega izpovedala, ker jo je mučila vest, kaj se je zgodilo v usodepolni noči. Ob 11. uri ponoči je takrat slušala besede svojega moža: "Ti boš mene zadavil!" Sledil je kratak ropot, nakar sta se Ivan in Ivanka Havli odstranila iz hiše, kamor sta se vrnila šele čez pol ure. Naslednje jutro je našla svojega moža mrtvega, vendar pa ni zadeve javila orožnikom, ker se je bala, da bi se tudi njej pripetilo kaj takega. Ivan in Ivanka Havli sta po smrti očeta Andreja Havli dobila posestvo, nakar sta pričela pijančevati in preganala iz hiše tudi mater, odnosno tašo.

Zakonca Havli sta stala že pri pomladanski poroti pred sodnikom. Takratna razprava pa je bila preložena, ker je zagovornik trdil, da je Havli duševno bolan in torej ni odgovoren za svoje dejanje. K razpravi dne 14. junija sta bila poklicana tudi sodnik zdravnik, ki sta konstatirala, da je Havli sicer duševno manj vreden, vendar pa odgovarja za svoja dejanja. Kljub temu pa so porotniki vprašanje krivde soglasno zanikali, nakar je sodni dvor oba obtožena oprostil.

V vlaku okraden.

V Mariboru stanujoči Ivan Ljubčić se je vračal iz Ljubljane v Maribor. Med vožnjo je zadremal v kupeju. To prihiti je porabil neznan uzmovič ter mu odnesel potni kovček, v katerem je imel oblogo in nekaj denarja ter potni list za Francijo. Ljubčić ima škodo na 25,000 kron.

Izpred ljubljanske porote.

Velike tatinske družbe.

Ljubljanska porota je 14. jun. razpravljala o samih tatvinah. Kot prva sta se zagovarjala Martin Vovk in Alojzij Omahen. Oba tatinska tovariša sta početkom marea 1922 pri ljubljanski tvrčki Mayer ukradla mnogo perila in drugega blaga v skupni vrednosti 147,704 kron. Obtoženi Omahen je bil kot skladiščnik v službi oblačilnice za Slovenijo v Ljubljani. Oblačilnica pa ima svoje skladišče v hiši trgovske tvrdke I. C. Mayer, tako da se lahko nemoteno hodi iz enega skladišča v drugo. Ukradeno blago sta obdolžena večinoma razprodala. Omahen tatvino priznava in dodaja, da je gotovo še več pokradel, da pa se ne more na vse spomniti. K tatvini pa ga je napeljal Martin Vovk in je faktično povzročitelj in vodja vseh teh tatvin. Ker so porotniki potrdili krivdo obeh, je bil Martin Vovk obsojen na 1 in pol leta težke ječe, Alojzij Omahen pa na 1 leto težke ječe.

Pred porotnike so nato stopili štirje pravi zločinski tipi: Ivan Meserko, Alojzij Meserko, Anton Romar in Ernest Dečman. Prvi trije obdolženci so bili člani brezprimerno predrzne tatinske družbe, ki se je celo lamsko poletje in jesen pootala po Sloveniji in izvršila celo vrsto vlovov in tatvin. Tatinska družba se je klatila najraje v kakem hribovju, daleč stran od orožnikov ter tam ob bellem dnevu, ko so bili kmetje na polju, kradla nemoteno po njihovih domovih. Vsi obtoženci so imeli v svoji družbi tudi razne vlačugarice, ki so jim prodajale ukradene stvari. Denar, ki so ga dobili za ukradeno blago, so večinoma zapravili po raznih gostilnah. Skoro nobena vas ni bila varna pred njimi. Cela Gorenjska in Dolenjska pozna predobro nečedno druhal. Vrednost ukradene blaga je ogromna in znaša nad 700,000 K. Vse, kar jim je prišlo pod roke, jo bilo dobro. Vsi obdolženci skoro vsa inkriminirana dejanja priznavajo. Zastlišan je bilo mnogo preč, ki so izpovedale obtežljivo za obtožence. Zelo zanimiva pa je bila konfrontacija z divšimi priležnicami, ki jih je že prej zadela zaslužena kazen. Njih nastop jih popolnoma karakterizira za povsem pokvarjene ženske. Značilno pa je to, da so obtožence le obremenile in celo izdale tajnosti njih intimnega življenja. Njih nastop je vzbudil v sodni dvorani obilo smeha. Državno pravdnštvo je tožilo Ernesta Dečmana, da je bil tudi član te tatinske družbe, vendar pa njegove krivde ni moglo dokazati.

Sodni dvor je po končanem zasliševanju stavil porotnikom 7 vprašanj glede krivde obtožencev. Ker so ti vsa vprašanja soglasno potrdili, vprašanje glede krivde Dečmana pa z 8 glasovi, je senat obsodil Ivana Meserka na 5, Alojzija Meserka na 3, Antona Remarja na 4 in Ernesta Dečmana na 1 leto težke ječe. Razen tega morajo obsojenci zasebnim udeležencem poravnati škodo.

Nova železniška proga.

Te dni se je v Srbiji otvorila nova železniška proga Mala Krsna-Požarevac kot nadaljevanje proge Topčider-Mala Krsna.

NAZANILLO IN PRIPOROČILO.

Conjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnike na naš list, zatoraj preči našo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

RAVNOKAR JE DEJLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Največja ilustrovana izdaja vsebuje 308 strani.

Črna s politično 22.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

23 Courtland Street,

New York City, N. Y.

Rad bi izvedel za sestrično KAROLINO MASLO, doma z O-strožnega Brda pri Št. Petru na Notranjskem. Prosim jo, naj se mi javi zaradi važne stvari. — Joe Trebec, Sugar Run, Box 11, Cornplanter, Pa. (9-10-7)

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE DOBITE ODNO PR. NAVIŠEK-POTOKAR 331 Croove St. Conemaugh, Pa. PIŠITE PO CENIK.

Harmonike

Ako želite imeti res dobre in trpešno slovenske, nemško ali kromatinske harmonike, obnite se na znane tvrdke za pojanilo ali pa pridite osebno.

LUBASOVE Harmonike vseh vrst imam tudi v zalogi in sem sedaj edini zastopnik teh pišite po cenik.

Se vam uljudno pripravam.

Anton Morvar

6221 St. Clair Avenue Cleveland, O.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi v "Glas Naroda".

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA

Dela jo in spravila v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1881

ROMANO VLAHOV

Napredal po vseh Lekarnah, delikatnoh in grocerijah.

Edini agenti na Slovenske države.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., Dept. A. New York, N. Y.

IZPLAČILA v AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200.— za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zudi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo pripraviti pošiljati čeke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravi za ljudi na deželi, ker so banke oddajene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti brez neprilic.

Tudi za nabavo potnega lista — (posa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi z dinarji.

V Italiji in zasodnem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vsed naračajočih stroškov smo se morali odočiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25. računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Courtland St., New York City

Kretanje parnikov - Shipping News

11. Julija: Belgienland, Cherbourg; Pres. Monroe, Cherbourg.

12. Julija: Westphalia, Hamburg; Laconia, Cherbourg in Hamburg; Mongolla, Cherbourg in Hamburg.

14. Julija: Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Veendam, Boulogne in Rotterdam.

17. Julija: Berengaria, Cherbourg; Hannover, Bremen; Taormina, Genoa.

18. Julija: Paris, Havre; Zeeland, Cherbourg; Pres. Van Buren, Cherbourg.

19. Julija: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

21. Julija: Martha Washington, Trst; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne in Rotterdam; Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen.

24. Julija: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Pittsburg, Cherbourg in Bremen.

25. Julija: France, Havre; Lapland, Cherbourg; Pres. Polk, Cherbourg; Seiditz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

26. Julija: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Kronland, Cherbourg in Hamburg.

28. Julija: Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Roussillon, Havre.

31. Julija: Colombo, Genoa.

1. avgusta: Pres. Garfield, Cherbourg; York, Bremen.

2. avgusta: George Washington, Cherbourg in Bremen.

3. avgusta: Suffrent, Havre; Mandchuria, Cherbourg; Hamburg; Thuringia, Hamburg.

5. avgusta: Lafayette, Havre; Saxonia, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; America, Ch'lg, Bremen.

Lafayette, Havre.

7. avgusta: Bevenaria, Cherbourg; Canopic, Cherbourg; Bremen.

8. avgusta: Tyrrenia, Cherbourg; Hamburg; Belgienland, Cherbourg; Hamburg; Resolute, Cherbourg; Hamburg; America, Genoa; Pres. Adams, Cherbourg; Bremen, Bremen.

9. avgusta: Rochambeau, Havre; Finland, Cherbourg; Hansa, Hamburg; Conte Verdi, Genoa; Argentina Trst.

11. avgusta: La Savoie, Havre; Majestic, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Muenchen, Bremen.

14. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Pres. Fillmore, Bremen.

15. avgusta: Paris, Havre; Zeeland, Cherbourg; Pres. Monroe, Cherbourg.

16. avgusta: Mongolla, Cherbourg; Hamburg.

18. avgusta: Albania, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Orbita, Cherbourg; Hamburg; — Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne.

21. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg; Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.

22. avgusta: France, Havre; Laconia, Cherbourg; Hamburg; Lapland, Cherbourg; President Van Buren, Cherbourg; Hannover, Bremen.

23. avgusta: Minnekahda, Cherbourg; Hamburg; — Westphalia, Hamburg; President Wilson, Trst.

25. avgusta: Homeric, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Taormina, Genoa; Rotterdam, Boulogne; Pres. Arthur, Cherbourg; Bremen.

28. avgusta: Roussillon, Havre; Mauretania, Cherbourg; Pittsburg, Cherbourg; Bremen.

29. avgusta: Pres. Polk, Cherbourg; Seiditz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

30. avgusta: Kronland, Cherbourg.

1. septembra: Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Volendam, Boulogne; George Washington, Cherbourg; Bremen.

4. septembra: Bevenaria, Cherbourg; Resolute, Cherbourg; Hamburg.

5. septembra: Bevenaria, Cherbourg.

8. septembra: Leviathan, Cherbourg; Marta Washington, Trst.

Ekspresna služba v EVROPO!

REDNA odplutja ob sobotah. Parniki odplujejo s pomolov 3 in 4 Hoboken. Veliki hitri parniki. Dobra hrana — veliki prostori. Potujte udobno na U. S. vladnih parnikih.

PRESIDENT FILLMORE ... 10. julija

PRESIDENT HARDING ... 14. julija

PRESIDENT ARTHUR ... 21. julija

S. S. LEVIATHAN ... 27. julija

GEORGE WASHINGTON ... Aug. 1

S. S. AMERICA ... Aug. 4

PRESIDENT ROOSEVELT ... Aug. 11

Pišite giede odplutja, cen, itd.

UNITED STATES LINES

45 Broadway New York City

Managing Operators for U. S. SHIPPING BOARD

CUNARD ANCHOR

Ali boste dobili rojake v Ameriko?

Konzul Združenih držav v Zagrebu se sprejema prošnje za potne liste in vize za toletno kvoto. CUNARDSKA plošva je najhitrejša na svetu. Potnikom Cunard tiki ni treba čakati na parnik, ker Cunard parniki odplujejo vsakih par dni.

Cunard črta se je pogodila z Jugoslavijo, da pomaga potnikom s svojimi uslužbenci, ki jih s tem, da jih vzamejo naravnost na parnik, zaščitijo pred nezgodami in stroški. To delo je brezplačno. Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri kateremkoli agentu ali pri

CUNARD LINE

25 Broadway N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKE važnosti sta potnikom, da se natanko poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. ci so v zvezi s potovanjem. Vsi lojsetne izkušnje nam je mogoče vsem tem dati točna pojasnila.

Priporočamo vedno tudi same naj-vojšje parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v starikraj, naj nam pišite ker bo to v Vašo korist.

Tudi oni, ki se niso ameriški državljani, smejo potovati v starikraj na obisk in jim je dovoljeno vrniti se. Na željo dajemo vsakomu ta-zadevna pojasnila.

Kdor želi dobiti sorodnika ali znanca iz starega kraja, naj nam piše na navodila, kajti število priseljencev je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank

82 Courtland Street New York

Oglavne zastopstvo Jadranske banka.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

French Line

NEW YORK, FIZMOUTH, HAVRE, PARIS LA SAVOIE 14. julija, 11. avg. 6. sept. PARIS 18. julija, 15. avgusta, 12. sept. FRANCE, 25. julija; 22. avg.; 19. sep. LAFAYETTE 4. avg.; 1. sept.; 29. sept. NEW YORK, HAVRE, PARIS LA BOURDONNAIS ... 12. julija ROCHAMBEAU ... 7. julija ROUSSILLON ... 28. julija CHICAGO ... 2. avg. NEW YORK, VIGO (Spain), BORDENAUZ ... 12. julija

Pišite se naročilo, kakšno agente ali na stveni sred: 19 STATE STREET. NEW YORK

OPOMIN.

Tem potom opozarjam rojake ANTONA PREMURU, da mi takoj naznani svoj natančni naslov in pa kje da dela. Ako tega ne storiš, potem pa že več, kaj da te čaka. — Luka Smrdel, 5910 Bonna Ave. N. E., Cleveland, Ohio.

(3x 6.9.11-7)

NAZANILLO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glas Naroda" v državi Minnesota naznanjamo,